

**НИС А.Д. – Нафтна индустрија Србије
Нови Сад**

**Консолидовани финансијски извештаји
и извештај независног ревизора**

31. децембар 2018. године

Нови Сад, 28. фебруар 2019. године

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРИПРЕМЉЕНИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О РАЧУНОВОДСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Консолидовани Биланс Стања	1
Консолидовани Биланс Успеха	4
Консолидовани Извештај о Осталом Резултату	6
Консолидовани Извештај о Токовима Готовине	7
Консолидовани Извештај о Променама на Капиталу	8
Напомене уз Консолидоване Финансијске Извештаје	
1. Опште информације	10
2. Преглед значајних рачуноводствених политика	10
3. Кључне рачуноводствене процене и просуђивања у примени рачуноводствених политика	28
4. Примена нових МСФИ	31
5. Нови рачуноводствени стандарди	32
6. Управљање финансијским ризиком	35
7. Информације о сегментима	43
8. Нематеријална имовина	47
9. Некретнине, постројења и опрема	49
10. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	54
11. Остали дигорочни финансијски пласмани	54
12. Одложена пореска средства и обавезе	55
13. Залихе	57
14. Потраживања по основу продаје	57
15. Друга потраживања	58
16. Краткорочни финансијски пласмани	58
17. Готовински еквиваленти и готовина	58
18. Активна временска разграничења	58
19. Ванбилансна актива и пасива	59
20. Капитал	60
21. Дугорочна резервисања	61
22. Дугорочне обавезе	63
23. Краткорочне финансијске обавезе	65
24. Обавезе из пословања	65
25. Остале краткорочне обавезе	65
26. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	65
27. Пасивна временска разграничења	65
28. Трошкови производних услуга	66
29. Нематеријални трошкови	66
30. Финансијски приходи	66
31. Финансијски расходи	67
32. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	67
33. Остали приходи	67
34. Остали расходи	68
35. Порез на добитак	68
36. Оперативни лизинг	69
37. Пословне комбинације	69
38. Потенцијалне и преузете обавезе	69
39. Друштва Групе	70
40. Трансакције са повезаним правним лицима	70
Контакт информације	73

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора Нафтне Индустије Србије а.д. Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја Нафтне Индустије Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту “Матично друштво”) и њених зависних друштава (у даљем тексту „Група“) који укључују консолидовани биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2018. године и консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и напомене које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, као и за интерну контролу за коју руководство утврди да је неопходна за састављање консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало било услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о приказаним консолидованим финансијским извештајима. Ревизију консолидованих финансијских извештаја извршили смо у складу са Законом о ревизији и прописима у области ревизије важећим у Републици Србији. Ови прописи захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење о томе да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајна погрешна приказивања.

Ревизија подразумева примену процедура у циљу прибављања ревизорског доказа о износима и обелодањивањима садржаним у консолидованим финансијским извештајима. Избор процедура зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у консолидованим финансијским извештајима, настало било услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор узима у обзир интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање консолидованих финансијских извештаја Групе у циљу одабира адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола Групе. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације консолидованих финансијских извештаја.

Верујемо да су ревизијски докази које смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијско стање Групе са стањем на дан 31. децембра 2018. године, резултате његовог пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан, у складу са захтевима Закона о рачуноводству и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Миливоје Нешовић
Лиценцирани ревизор

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Beograd

Београд, 28. фебруар 2019. године

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

	АОП	Напомена	31. децембар 2018	31. децембар 2017
A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		-	-
B. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019+ 0024 + 0034)	0002		296.537.210	278.528.255
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	8	23.371.384	22.261.148
1. Улагања у развој	0004		9.306.365	7.765.207
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	0005		1.729.128	2.549.083
3. Гудвил	0006		1.549.378	1.743.490
4. Остала нематеријална имовина	0007		1.126.420	1.170.925
5. Нематеријална имовина у припреми	0008		9.660.093	9.032.443
6. Аванси за нематеријалну имовину	0009		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	9	270.113.614	250.948.308
1. Земљиште	0011		16.981.657	16.849.316
2. Грађевински објекти	0012		142.827.273	134.940.466
3. Постројења и опрема	0013		67.730.378	69.551.913
4. Инвестиционе некретнине	0014		1.615.391	1.530.356
5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		88.732	86.623
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		39.896.274	25.649.268
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017		212.398	271.904
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		761.511	2.068.462
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади	0020		-	-
2. Основно стадо	0021		-	-
3. Биолошка средства у припреми	0022		-	-
4. Аванси за биолошка средства	0023		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		3.043.233	5.310.386
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025		-	-
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026	10	1.980.388	2.047.021
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		114.162	119.919
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028		-	-
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		-	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	11	948.683	3.143.446
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		8.979	8.413
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035		-	-
2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036		-	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038		8.979	8.413
5. Потраживања по основу јемства	0039		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања	0040		-	-
7. Остала дугорочна потраживања	0041		-	-
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042	12	545.497	2.197.910

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	АОП Напомена		31. децембар 2018	31. децембар 2017
Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		98.902.636	106.828.207
I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	13	48.472.071	37.322.937
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		24.951.994	22.868.451
2. Недовршена производња и недокончане услуге	0046		4.923.492	3.961.298
3. Готови производи	0047		13.828.273	8.084.524
4. Роба	0048		4.152.553	2.002.670
5. Стална средства намењена продаји	0049		-	163
6. Плаћени аванси за робу и услуге	0050		615.759	405.831
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	14	26.007.811	27.914.176
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052		-	-
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		99	-
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		1.227.518	1.447.646
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		645.804	1.024.133
5. Купци у земљи	0056		23.348.658	24.013.778
6. Купци у иностранству	0057		785.732	1.428.619
7. Остала потраживања по основу продаје	0058		-	-
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		542.613	529.292
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	15	223.571	1.190.740
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061		-	-
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	16	2.263.431	7.742.504
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063		-	-
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		23.593	72.681
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066		-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		2.239.838	7.669.823
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	17	15.480.830	27.075.370
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		295.900	286.562
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	18	5.616.409	4.766.626
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001+0002+0042+0043)	0071		395.985.343	387.554.372
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	19	113.781.102	108.361.401
A. КАПИТАЛ (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)	0401		242.875.804	225.051.510
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	20	81.548.930	81.548.930
1. Акцијски капитал	0403	20.1	81.548.930	81.548.930
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404		-	-
3. Улози	0405		-	-
4. Државни капитал	0406		-	-
5. Друштвени капитал	0407		-	-
6. Задружни удели	0408		-	-
7. Емисиона премија	0409		-	-
8. Остали основни капитал	0410		-	-
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411		-	-
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ	0413		-	-
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		79.755	81.796
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0415		251.499	212.811
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0416		60.082	64.013
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		161.055.702	143.271.986
1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		135.921.400	116.309.335
2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		25.134.302	26.962.651
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		-	-
X. ГУБИТАК (0422+0423)	0421		-	-
1. Губитак ранијих година	0422		-	-
2. Губитак текуће године	0423		-	-

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	АОП	Напомена	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		98.029.207	100.262.181
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+4031)	0425	21	10.210.005	9.766.303
1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426		-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427		9.169.159	8.904.782
3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428		-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		791.889	499.221
5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		248.957	362.300
6. Остала дугорочна резервисања	0431		-	-
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	22	87.819.202	90.495.878
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433		-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434		19.240.982	24.796.612
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435		-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436		-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		50.326.307	43.049.008
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438		17.454.236	22.210.666
7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439		755.575	380.137
8. Остале дугорочне обавезе	0440		42.102	59.455
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	12	-	-
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		55.080.332	62.240.681
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	23	6.395.091	6.099.584
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444		-	-
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446		-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447		-	-
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448		-	-
6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		6.395.091	6.099.584
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		1.456.981	1.439.243
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0458)	0451	24	25.834.088	30.100.904
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452		-	-
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		10.243.742	11.727.340
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454		1.251.648	1.252.736
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		684.857	1.047.572
5. Добављачи у земљи	0456		8.481.121	9.506.890
6. Добављачи у иностранству	0457		5.168.398	6.561.904
7. Остале обавезе из пословања	0458		4.322	4.462
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	25	8.687.986	9.397.192
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		1.383.089	1.853.794
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	26	7.687.953	9.187.515
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	27	3.635.144	4.162.449
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402)>=0=(0441+0424+0442-0071)>=0	0463		-	-
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463)>=0	0464		395.985.343	387.554.372
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	19	113.781.102	108.361.401

У Новом Саду

дана 28. фебруара 2019. године

Лице одговорно за састављање
консолидованих финансијских
извештаја

Законски заступник

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

	АОП Напомена		Година која се завршила	
			31. децембра 2018	2017
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ				
(1002+1009+1016+1017)	1001	7	280.983.749	234.711.482
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		38.545.631	40.672.602
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		-	-
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004		-	-
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005		102	155
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		135.052	10.015.978
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		8.428.537	6.276.844
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		29.981.940	24.379.625
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		241.912.753	193.578.793
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		-	-
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		961	-
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		26.700.155	21.952.815
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		555.164	592.358
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		171.203.221	138.075.307
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		43.453.252	32.958.313
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		3.340	26.380
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		522.025	433.707
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ				
(1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)>=0	1018		248.318.196	204.524.657
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		23.441.660	28.700.433
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		13.188.633	10.697.349
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		6.011.313	3.213.109
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		-	-
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		168.678.465	121.840.139
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		4.552.772	4.035.172
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		20.101.583	18.761.914
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	28	14.926.665	13.918.103
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	8,9	20.340.977	16.427.278
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		667.650	864.620
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	29	14.808.370	13.887.456
V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018)>=0	1030		32.665.553	30.186.825
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001)>=0	1031		-	-

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА (наставак)

	АОП Напомена		Година која се завршила	
			2018	2017
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032	30	3.826.427	12.955.289
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		1.254.731	2.863.316
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		1.189.687	2.657.706
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		36.108	43.951
3. Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана	1036		-	-
4. Остали финансијски приходи	1037		28.936	161.659
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		766.588	1.105.589
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		1.805.108	8.986.384
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040	31	5.748.045	8.121.812
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		1.811.230	3.297.002
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		1.713.344	3.220.819
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		23.682	48.590
3. Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	1044		66.634	-
4. Остали финансијски расходи	1045		7.570	27.593
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		2.069.547	2.553.231
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		1.867.268	2.271.579
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		-	4.833.477
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049		1.921.618	-
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	32	868.513	309.387
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051		170.170	586.650
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	33	1.215.316	1.213.935
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	34	1.804.368	1.737.858
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		30.853.226	34.219.116
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		-	-
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		-	-
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		30.853.226	34.219.116
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	35	4.066.760	5.640.826
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	35	1.674.486	2.073.470
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	35	22.322	457.831
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063		-	-
С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062)	1064		25.134.302	26.962.651
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062)	1065		-	-
I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		-	-
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		25.150.220	26.991.074
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068		15.918	28.423
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069		-	-
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
1. Основна зарада по акцији	1070		0,154	0,166
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071		-	-

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

	АОП	Напомена	Година која се завршила	
			31. децембра 2018	2017
A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		25.134.302	26.962.651
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002		-	-
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
а) повећање ревалоризационих резерви	2003		360	1.189
б) смањење ревалоризационих резерви	2004		-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
а) добици	2005		3.316	12.180
б) губици	2006		-	-
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
а) добици	2007		-	-
б) губици	2008		-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
а) добици	2009		-	-
б) губици	2010		-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
а) добици	2011		35.372	613.542
б) губици	2012		-	-
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
а) добици	2013		-	-
б) губици	2014		-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
а) добици	2015		-	-
б) губици	2016		-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
а) добици	2017		477	2.505
б) губици	2018		-	-
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)-(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)>=0	2019		39.525	629.416
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)-(2003+2005+2007+2009+2009+2011+2013+2015+2017)>=0	2020		-	-
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021)>=0	2022		39.525	629.416
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021)>=0	2023		-	-
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023)>=0	2024		25.173.827	27.592.067
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022)>=0	2025		-	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028)=АОП 2024>=0 или АОП 2025>0				
1. Приписан већинским власницима капитала	2026		25.173.827	27.592.067
2. Приписан власницима који немају контролу	2027		-	-

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

	АОП	Напомена	Година која се завршила	
			31. децембра 2018	2017
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001		517.301.936	440.902.299
1. Продаја и примљени аванси	3002		516.240.758	439.897.897
2. Примљене камате из пословних активности	3003		539.153	570.695
3. Остали приливи из редовног пословања	3004		522.025	433.707
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005		479.924.756	381.865.440
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006		235.577.593	179.712.687
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007		20.125.461	18.675.293
3. Плаћене камате	3008		2.071.683	2.844.781
4. Порез на добитак	3009		5.470.912	3.378.983
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	3010		216.679.107	177.253.696
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011		37.377.180	59.036.859
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013		8.012.829	2.516.845
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		-	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015		368.037	291.282
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		7.619.661	2.225.407
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		-	-
5. Примљене дивиденде	3018		25.131	156
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019		47.225.072	41.697.700
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		-	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021		47.089.576	30.066.617
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		135.496	11.631.083
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		39.212.243	39.180.855
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025		37.213.097	36.955.269
1. Увећање основног капитала	3026		-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	22	37.213.097	36.955.269
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		-	-
4. Остале дугорочне обавезе	3029		-	-
5. Остале краткорочне обавезе	3030		-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031		47.031.592	52.165.268
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3033	22	39.952.347	35.994.428
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3034		-	12.032.433
4. Остале обавезе (нето одливи)	3035		-	-
5. Финансијски лизинг	3036	22	131.241	117.338
6. Исплаћене дивиденде	3037	20.1	6.948.004	4.021.069
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039		9.818.495	15.209.999
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040		562.527.862	480.374.413
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041		574.181.420	475.728.408
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042		-	4.646.005
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043		11.653.558	-
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044		27.075.370	22.899.342
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045		385.469	469.641
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046		326.451	939.618
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047		15.480.830	27.075.370

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

	Компоненте капитала					Компоненте осталог резултата		
	АОП	Основни капитал	АОП	Губитак	АОП	Нераспоређени добитак	АОП	Ревалоризационе резерве
Почетно стање на дан 01.01.2017.године								
а) дуговни салдо рачуна	4001	-	4055	-	4091	-	4109	-
б) потражни салдо рачуна	4002	81.548.930	4056	-	4092	120.330.404	4110	80.607
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	4003	-	4057	-	4093	-	4111	-
б) исправке на потражној страни рачуна	4004	-	4058	-	4094	-	4112	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2017.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)>=0	4005	-	4059	-	4095	-	4113	-
б) кориговни потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)>=0	4006	81.548.930	4060	-	4096	120.330.404	4114	80.607
Промене у претходној 2017. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4007	-	4061	-	4097	4.021.069	4115	-
б) промет на потражној страни рачуна	4008	-	4062	-	4098	26.962.651	4116	1.189
Стање на крају претходне године 31.12.2017.								
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)>=0	4009	-	4063	-	4099	-	4117	-
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)>=0	4010	81.548.930	4064	-	4100	143.271.986	4118	81.796
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	4011	-	4065	-	4101	401.527	4119	-
б) исправке на потражној страни рачуна	4012	-	4066	-	4102	-	4120	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2018. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)>=0	4013	-	4067	-	4103	-	4121	-
б) кориговни потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)>=0	4014	81.548.930	4068	-	4104	142.870.459	4122	81.796
Промене у текућој 2018. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4015	-	4069	-	4105	6.949.059	4123	2.401
б) промет на потражној страни рачуна	4016	-	4070	-	4106	25.134.302	4124	360
Стање на крају текуће године 31.12.2018.								
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)>=0	4017	-	4071	-	4107	-	4125	-
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)>=0	4018	81.548.930	4072	-	4108	161.055.702	4126	79.755

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ (наставак)

	Компоненте осталог резултата							УКУПАН КАПИТАЛ
	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Губици или добаци по основу ХоВ расположивих за продају	АОП	
Почетно стање на дан 01.01.2017.године								
а) дуговни салдо рачуна	4127	-	4181	595.946	4217	66.518		
б) потражни салдо рачуна	4128	183.035	4182	-	4218	-	4235	201.480.512
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	4129	-	4183	-	4219	-		
б) исправке на потражној страни рачуна	4130	-	4184	-	4220	-	4236	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2017.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)>=0	4131	-	4185	595.946	4221	66.518		
б) кориговни потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)>=0	4132	183.035	4186	-	4222	-	4237	201.480.512
Промене у претходној 2017. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4133	-	4187	-	4223	-		
б) промет на потражној страни рачуна	4134	12.180	4188	613.542	4224	2.505	4238	23.570.998
Стање на крају претходне године 31.12.2017.								
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)>=0	4135	-	4189	-	4225	64.013		
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)>=0	4136	195.215	4190	17.596	4226	-	4239	225.051.510
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	-	4191	-	4227	-		
б) исправке на потражној страни рачуна	4138	-	4192	-	4228	-	4249	401.527
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2018. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)>=0	4139	-	4193	-	4229	64.013		
б) кориговни потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)>=0	4140	195.215	4194	17.596	4230	-	4241	224.649.983
Промене у текућој 2018. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4141	-	4195	-	4231	-		
б) промет на потражној страни рачуна	4142	3.316	4196	35.372	4232	3.931	4242	18.225.821
Стање на крају текуће године 31.12.2018.								
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)>=0	4143	-	4197	-	4233	60.082		
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)>=0	4144	198.531	4198	52.968	4234	-	4243	242.875.804

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Групе је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на Београдској берзи.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2018. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напмени 3.

На дан потписивања консолидованих финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2018. године порасла је са 50,210 УСД/ббл на 65,375 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2018. године до 28. фебруара 2019. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.2. Основе за припрему

Приложени консолидовани финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Група као целина није субјект са израженим сезонским флуктуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страниој валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

(в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала (исказане у оквиру Резерви).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.6. Принципи консолидације

Консолидовани финансијски извештаји укључују рачуне зависних друштава у којима Група има контролу. Контрола подразумева изложеност или право на варијабилне приносе и способност утицаја на те приносе кроз контролу над учешћем. Инвеститор има контролу над учешћем када има право које му омогућава да управља релевантним активностима, односно активностима које значајно утичу на приносе од улагања. Инвеститор је изложен или има право на варијабилне приносе из инвестирања када инвеститорови приноси могу да варирају у зависности од резултата улагања. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје Групе од дана када је контрола стечена до дана када она престаје.

При стицању контроле, Група узима у обзир потенцијално значајна гласачка права. Улагања у ентитете које Група не контролише, али у којима има значајан утицај над оперативним и финансијским политикама вреднују се по методи удела, осим за учешћа која задовољавају критеријуме заједничког пословања, које се вреднује на бази учешћа Групе у средствима, обавезама, трошковима и приходима насталим у заједничком пословању. Сва остала улагања су класификована као улагања која се држе до доспећа или као расположива за продају.

а) *Заједничка пословања и заједнички подухвати*

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања,
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

б) *Елиминација трансакција при консолидацији*

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

в) *Учешћа без права контроле*

Учешћа без права контроле у зависним друштвима у приложеним консолидованим финансијским извештајима су издвојена од капитала власника матичног друштва Групе као учешћа без права контроле. Учешће без права контроле вреднује се по фер вредности или на основу пропорционалног учешћа стечених средстава. За сваку пословну комбинацију одређује се принцип вредновања посебно.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

г) Улагања у придружене ентитете

Придружено правно лице је правно лице над којим инвеститор има значајан утицај. Значајан утицај је моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици правног лица, али не и контролу или удружену контролу над тим политикама. Улагања у придружена правна лица рачуноводствено се обухватају коришћењем метода удела и иницијално се признају по набавној вредности. По примени метода удела, Група процењује када је неопходно извршити обезвређење свог улагања у придружено правно лице. На сваки датум извештавања, Група процењује да ли постоје објективни докази да су улагања у придружена правна лица обезвређена.

2.7. Пословне комбинације

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања обавеза, које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

2.8. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у билансу успеха, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у консолидованом билансу успеха. Трансакциони трошкови, који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

2.9. Нематеријална средства

(а) Гудвил

Гудвил који настаје кроз пословне комбинације укључен је у нематеријална улагања. Гудвил се накнадно вреднује по набавној вредности умањеној за обезвређење.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 8).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживање и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

(в) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.10. Средства за производњу нафте и гаса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Група користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (*the successful efforts method*) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве“ бушотине (*Dry hole contribution*) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (*Bottom hole contribution*) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве“ бушотине (*Dry hole contribution*) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (*successful efforts method*) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

(б) *Развој основних и нематеријалних средстава*

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доносе” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) *Средства за производњу нафте и гаса*

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) *Амортизација*

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) *Обезвређивање – Средства за истраживање и процену*

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.11. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 33 и 34).

2.12. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.13. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у консолидованом билансу успеха у оквиру Осталих прихода/расхода.

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.14. Финансијски инструменти

(а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

(б) Класификација и одмеравање

Од 1. јануара 2018. године, Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Група одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмента Групе зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Група управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Групе: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Група разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Група процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Група разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

Група класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

- Фер вредност кроз остали укупни резултат: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијских средстава се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.
- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признаје се у билансу успеха и представља се у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме је настао.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Власнички инструменти

Група накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Групе одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитака и губитака по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Групе да прими исплату.

(в) **Отпис**

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Група искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Група може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Група покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

(г) **Признавање и престанак признавања**

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се група обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему група преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Групе и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективної каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(д) **Модификација**

Група понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Група процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Група престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

(е) **Обезвређење финансијских средстава**

Група унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у консолидованом извештају о финансијској позицији умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Група примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико група идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје („ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико група утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Група примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

Група признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обзвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Група примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца, уговорна средства и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Група користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Група користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, општих и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

(ж) **Рачуноводствене политике које су биле у примени до 31. децембра 2017. године**

Група је применила МСФИ 9 ретроспективно, али је одлучила да неће кориговати упоредне податке. Сходно томе, већ обелодањени упоредни подаци су признати у складу са претходном рачуноводственом политиком Групе.

Класификација

До 31. децембра 2017. године, Група је класификовала своја финансијска средства у следеће категорије:

- Готовина и готовински еквиваленти
- Зајмови и потраживања и
- Финансијска средства расположива за продају.

Класификација средстава зависила је од сврхе за коју се средства прибављају.

Одмеравање по почетном признавању се није променило након усвајања МСФИ 9.

Зајмови и потраживања су некотирана недеривативна финансијска средства са фиксним плаћањима или плаћањима која се могу одредити, осим оних које Група намерава да прода у догледном року. Након почетног признавања, зајмови и потраживања су исказивани по амортизованом трошку коришћењем методе ефективне каматне стопе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Финансијска средства расположива за продају се књиже према фер вредности. Приход од камате по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају се обрачунава коришћењем методе ефективне каматне стопе и признаје се у билансу успеха за дату годину као финансијски приход. Дивиденде на власничка инструмента расположива за продају се признају у билансу успеха за дату годину као остали приход, када се установи право Групе на исплату истих и постоји висока вероватноћа да ће дивиденде бити исплаћене. Сви други елементи промене фер вредности се признају кроз остали укупни резултат, све до престанка признавања улагања или обезвређивања, при чему се кумулативни добитак или губитак поново класификује из осталог укупног резултата у остали приход у билансу успеха за дату годину.

Умањење вредности

Група је на крају сваког извештајног периода процењивала да ли постоји објективни доказ да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава. До умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава је долазило само онда када је постојао објективни доказ о обезвређивању, као резултат једног или више случајева који су настали након почетног признавања средства (случај губитка), при чему је тај случај (или случајеви) губитка имао утицај на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава, који се могао поуздано проценити. У случају улагања у власнички капитал који се класификује као расположив за продају, значајан или дуготрајан пад фер вредности хартије од вредности испод њене набавне вредности указивао је на умањење вредности средстава.

2.15. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Групе нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 34).

2.16. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Групе, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.17. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.18. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.19. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха Групе.

2.20. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.21. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о консолидованом укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2017. години Група је започела нови трогодишњи (2018 – 2020) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 21).

2.22. Признавање прихода од уговора са купцима

Рачуноводствене политике примењене у 2018., од датума прве примене МСФИ 15 „Приходи по основу уговора са купцима“

Група признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Група очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за порез на додату вредност, акцизу, повраћаје, рабате и попусте након елиминисања продаје унутар Групе.

(а) Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину одобрене купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом.

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

(б) Приход од продаје робе – малопродаја

Група послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Група нуди купцу подстицаје преваходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г.

(в) Приход од електричне енергије

Група продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („EFET“)). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговорним условима, уколико Група очекује да физички испоручи уговорену количину електричне енергије, приход се у консолидованим финансијским извештајима признаје на бруто основи у тренутку испоруке. Све уговорене обавезе су испуњене у тренутку времена у коме купац оствари контролу над предметом уговора, односно Група изврши своју уговорену обавезу.

(г) Програм лојалности купаца

Група нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од награда поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напомени 25.

(д) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Група прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

Рачуноводствене политике које су примењиване до 31. децембра 2017.

Приход се признаје по фер вредности примљеног износа или потраживања, и представља износ који се потражује по основу продаје, исказан умањен за рабате, попусте, повраћаје робе и ПДВ. Група признаје приход онда када се приход може поуздано измерити, када је прилив будућих економских користи вероватан и када су испуњени специфични критеријуми за сваку од активности Групе, као што је објашњено у наставку. Када се фер вредност робе која је примљена у оквиру неновчане трансакције не може поуздано измерити, приход се вреднује по фер вредности робе или услуге које су дате у замену.

Приход од продате робе се признаје у тренутку када се ризици и користи по основу власништва над робом пренесу, обично испоруком робе. Уколико Група прихвати да превезе робу на одређену локацију, приход се признаје предајом робе купцу на договореној локацији.

Приходи по основу пружених услуга се признају у периоду у коме су услуге пружене, у зависности од степена завршености који се утврђује на основу стварног обима пружених услуга у односу на укупан обим услуга који је уговорен.

2.23. Закупи

Закуп под условима под којима Група суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у консолидованом билансу стања Групе. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет консолидованог биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.24. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденде.

2.25. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим консолидованим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази. Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2018. године биће већа/мања за РСД 1.849.565 (2017: РСД 1.481.790).

3.3. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконттовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд. (напомена 8)

3.4. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 6,70% (уместо коришћене 5,70%) за целу Групу, садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 9,0%, односно 6,9% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1,0%, садашња вредност обавеза за отпремнине Групе би порасла за 10,3% односно 7,4% за јубиларне награде.

3.5. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Износ признатог резервисања (напомена 21) јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 6,70% (уместо коришћене 5,70%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 328.299.

3.6. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутиим околностима.

Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да дâ разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 38).

3.7. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности (РСД 28,7 млрд.).

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике у примени од 1. јануара 2018. године

Усвајање МСФИ 9 „Финансијски инструменти“. Група је усвојила МСФИ 9, Финансијски инструменти, од 1. јануара 2018. године. Група је одлучила да не коригује упоредне податаке и признала је све корекције књиговодствених вредности финансијских средстава и обавеза у почетном стању нераспоређеног добитка, од датума прве примене стандарда, односно на дан 1. јануара 2018. године. Према томе, ревидирани захтеви МСФИ 7, Финансијски инструменти: Обелодањивања, примењени су само на текући период. Обелодањивања упоредних података су иста као и обелодањивања претходне године.

Усвајање МСФИ 15 „Приходи од уговора са купцима“. Група је применила поједностављен метод преласка на МСФИ 15 и изабрала је да примени практично поједностављење доступно за поменути метод преласка. Група ретроспективно примењује МСФИ 15 само на уговоре који нису реализовани до датума почетка иницијалне примене (1. јануар 2018. године).

Усвајање МСФИ 15 довело је до промена у рачуноводственим политикама (видети напомену 2.22) и није довело до било каквих значајних корекција у консолидованом извештају о укупном резултату, те према томе није вршена корекција нераспоређене добити на дан 1. јануара 2018. године.

Значајне нове рачуноводствене политике које се примењују у текућем периоду и рачуноводствене политике које су се примењивале пре 1. јануара 2018. године описане су у напомени 2.

У табели у наставку извршено је усклађивање књиговодствене вредности сваке класе финансијских средстава, која су претходно одмерена у складу са МРС 39 и МРС 18 и нових износа утврђених након усвајања МСФИ 9 и МСФИ 15, на дан 1. јануара 2018. године.

	Књиговодствена вредност према МРС 39 и МРС 18 на дан 31. децембра 2017.	Поновно одмеравање	Књиговодствена вредност према МСФИ 9 и МСФИ 15 нераспоређену добит 1. јануар 2018. на дан 1. јануара 2018.	Ефекат на
Потраживања по основу продаје (напомена 6)	27.914.176	(29.710)	27.884.466	(29.710)
Остали дугорочни финансијски пласмани (напомена 11)	3.143.446	(371.817)	2.771.629	(371.817)
	-	(401.527)	-	(401.527)

Ефекат накнадног вредновања, који се односи на остале дугорочне финансијске пласмане, у износу од 371.817 РСД, представља очекивани кредитни губитак (ECL) по основу стамбених кредита одобрених запосленима обрачунатих у складу са МСФИ 9.

Улагања у инструменте капитала. Група је одлучила да улагања у инструменте капитала којима се не тргује искаже према фер вредности кроз остали укупни резултат, у складу са МСФИ 9. Ови инструменти су претходно исказивани као хартије од вредности расположиве за продају. Промена фер вредности таквих инструмената више се неће рекласификовати у билансу успеха након њиховог обезвређивања или отуђења.

МСФИ 9 не омогућава изузеће да се инструменти капитала којима се не тргује одмеравају према трошку. Група је усвајањем МСФИ 9 поново одмерила сва таква улагања према фер вредности, и исказала их по фер вредност кроз остали укупни резултат.

Следећи измењени и допуњени стандарди су ступили на снагу 1. јануара 2018. године без материјално значајног утицаја на Групу:

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

- Измене и допуне МСФИ 2 „Плаћање акцијама“ (издате 20. јуна 2016. године и ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Измене и допуне МСФИ 4 – „Примена МСФИ 9: Финансијски инструменти са МСФИ 4: Уговори о осигурању“ (издате 12. септембра 2016. године и ступају на снагу, у зависности од приступа, за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, за субјекте који одлуче да примењују опцију привременог изузимања, или када субјекат први пут примењује МСФИ 9 за субјекте који одлуче да користе приступ преклапања).
- Циклус годишњег унапређења МСФИ 2014-2016.– Измене и допуне МСФИ 1 и МРС 28 (издате 8. децембра 2016. године и ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- IFRIC тумачење 22 „Трансакције у страниј валути и авансно плаћање“ (издато 8. децембра 2016. године и ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Измене и допуне МРС 40 – „Пренос инвестиционих некретнина“ (издате 8. децембра 2016. године и ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Издати су одређени нови стандарди и тумачења чија је примена на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године обавезна, а које Група није раније усвојила.

Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања – Измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који одреди Одбор за међународне рачуноводствене стандарде („IASB“)) Ове измене и допуне се односе на недоследности између захтева МСФИ 10 и МРС 28 по питању продаје или улагања средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања. Главна последица ових измена и допуна је да се целокупни добитак или губитак признају када се трансакција односи на обављање пословне активности. Делимичан добитак или губитак се признаје када се трансакција односи на средства која нијесу кључна за обављање пословне активности, чак и када су поменута средства у власништву зависног ентитета. Група тренутно разматра утицај измена и допуна на своје консолидоване финансијске извештаје.

МСФИ 16, Лизинг (објављен 13. јануара 2016. године и на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Нови стандард поставља принципе за признавање, одмеравање, приказивање и обелодањивање закупа. У свим пословима лизинга корисник лизинга стиче право коришћења средстава на почетку лизинг периода и уколико се плаћања врше у току периода трајања лизинга, такође и финансирање. У складу са тим, МСФИ 16 искључује класификацију лизинга на оперативни или финансијски лизинг као што налаже МРС 17 и, уместо тога, уводи јединствени рачуноводствени модел за корисника лизинга. Корисник лизинга ће бити у обавези да призна: (а) средства и обавезе за све врсте лизинга са трајањем дужим од 12 месеци, осим уколико је основно средство мале вредности; и (б) амортизацију лизинг средства независно од камате на обавезе за лизинг у извештају о укупном резултату. МСФИ 16 значајно преузима рачуноводствене захтеве за даваоца лизинга изе МРС 17. У складу са тим, закуподавац наставља да класификује лизинг као оперативни или финансијски и да различито обухвата ова два типа лизинга. Група тренутно процењује утицај стандарда на своје консолидоване финансијске извештаје.

IFRIC 23 „Неизвесност у вези са третманом пореза на добит“ (објављен 7. јуна 2017. године и на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). MPC 12 одређује како рачуноводствено обухватити текући и одложени порез, али не и како приказати ефекте неизвесности. Тумачење објашњава како се примењују захтеви за признавање и одмеравање према MPC 12 у случају када постоји неизвесност у погледу третмана пореза на добит. Ентитет треба да одлучи да ли ће разматрати сваки неизвесни порески третман засебно или у групи са једним или више других неизвесних пореских третмана, у зависности од тога који приступ боље предвиђа решавање неизвесности. Ентитет треба да претпостави да ће порески орган који има право да преиспита износе извршити контролу и да ће имати потпуно знање о свим релевантним чињеницама приликом поменуте контроле. Уколико ентитет закључи да није вероватно да ће порески орган прихватити неизвесни порески третман, ефекти неизвесности ће се одразити на одређивање опорезиве добити или губитка, пореских основица, неискоришћених пореских губитака или пореских стопа, коришћењем највероватнијег износа или очекиване вредности, у зависности од тога од које од тих метода субјекат очекује да ће на најбољи начин предвидети решавање неизвесности. Ентитет ће ефекат промене чињеница и околности или нове информације које утичу на просуђивање или процене у складу са тумачењем исказати као измену у рачуноводственој процени. Примери промена чињеница и околности или нове информације који могу захтевати ново преиспитивање просуђивања или процене обухватају, без ограничења на наведено, преиспитивање или поступци пореских органа, промене правила које су установили порески органи или истек права пореских органа на преиспитивање или поновно преиспитивање пореског третмана. Одсуство сагласности или несагласности пореских органа у вези са пореским третманом, у изолованом случају, мало је вероватно да може представљати промену чињеница и околности или нову информацију која утиче на оцену или предвиђање у складу са тумачењем. Група тренутно процењује утицај овог тумачења на своје консолидоване финансијске извештаје.

Карактеристике плаћања унапред са негативном накнадом – Измене и допуне МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и на снази за годишње периоде који почињу на дан и након 1. јануара 2019. године). Ове измене и допуне омогућавају одмеравање по амортизованом трошку одређених зајмова и дужничких хартија од вредности који се могу унапред отплатити у износу испод амортизованог трошка, на пример по фер вредности или у износу који представља разумну накнаду плативу зајмопримцу, једнаку фер вредности ефекта повећања тржишне каматне стопе током преосталог века трајања инструмента. Поред тога, текст који је додат у стандарду, у основи закључака, поново потврђује постојеће смернице из МСФИ 9, то јест да ће измене или размене одређених финансијских обавеза које се мере по амортизованом трошку, а које за резултат немају престанак признавања, представљати добитак или губитак у извештају о укупном резултату. Према томе, субјекти који извештавају у већини случајева неће моћи да коригују ефективну каматну стопу током преосталог века трајања зајма како би избегли утицај на добит или губитак након измене зајма. Група тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје консолидоване финансијске извештаје.

Измене и допуне MPC 28 „Дугорочна улагања у придружене ентитете или заједничка улагања“ (објављене 12. октобра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Ове измене и допуне појашњавају да субјекти који извештавају треба да примењују МСФИ 9 на дугорочне зајмове, преференцијалне акције и сличне инструменте који чине део нето улагања у ентитет који се обухвата методом удела пре него што могу умањити такву књиговодствену вредност за износ учешћа у губитку ентитета који премашује износ улагања инвеститора у редовне акције. Група не очекује да ће ове измене и допуне имати значајан утицај на њене финансијске извештаје.

Циклус годишњег унапређења МСФИ, 2015.-2017. – измене и допуне МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12 и МРС 23 (објављене 12. децембра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Измене и допуне мањег обима утичу на четири стандарда. Појашњава се МСФИ 3, односно да купац треба да поново одмери своје претходно улагање у заједничком подухвату када стекне контролу над ентитетом. Супротно томе, МСФИ 11 сада експлицитно објашњава да инвеститор не треба поново да одмерава претходно улагање када стекне заједничку контролу над заједничким подухватом, слично постојећим захтевима у случају када придружени ентитет постане заједнички подухват и обрнуто. Измењени и допуњени МРС 12 објашњава да субјекат признаје све последице пореза на добит по основу дивиденди, уколико је признао трансакције или догађаје који су генерисали поменути расподељиву добит, нпр. кроз биланс успеха или остали свеобухватни резултат. Сада је јасно да се овај захтев примењује у свим околностима докле год исплате у вези са финансијским инструментима који су класификовани као капитал представљају расподелу добити, а не само у случајевима када пореске последице произилазе из различитих пореских стопа које се односе на распоређену и нераспоређену добит. Ревидирани МРС 23 сада обухвата јасну смерницу да се позајмице стечене искључиво у сврху финансирања одређене имовине искључују из обједињавања општих трошкова зајмова који испуњавају услов за капитализацију, све док поменута имовина не буде у бити завршена. Група тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје консолидоване финансијске извештаје.

Измене и допуне МРС 19 „Измене, смањења и исплате по основу планова“ (објављене 7. фебруара 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Измене и допуне дефинишу како се одређују расходи по основу пензија у случају настанка промена дефинисаног плана уплата доприноса у пензиони план. Када настану измене плана - измене, смањење или исплате, МРС 19 захтева поновно одмеравање нето обавезе или средства по основу дефинисаног плана. Измене и допуне захтевају коришћење ажурираних претпоставки током поновног одмеравања како би се утврдили текући трошкови накнада и нето камате за преостали део извештајног периода након промене плана. Пре ових измена и допуна, МРС 19 није дефинисао како се утврђују ови расходи за период након промене плана. Тиме што захтева употребу ажурираних претпоставки, очекује се да ће измене и допуне обезбедити корисне информације корисницима финансијских извештаја. Група тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене 29. марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године). Ревидирани Концептуални оквир обухвата ново поглавље о одмеравању; смернице за извештавање о финансијским резултатима; унапређене дефиниције и смернице – нарочито дефиницију обавезе; као и појашњења битних области, као што су улога руковођења, расуђивања и одмеравања неизвесности у финансијском извештавању.

Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене 22. октобра 2018. и на снази за аквизиције од почетка периода годишњег извештавања који почиње на дан или након 1. јануара 2020. године). Овим изменама и допунама мења се дефиниција пословања. Пословање се мора заснивати на улазним вредностима и независном процесу који заједно значајно доприносе способности креирања излазних вредности. Нове смернице обезбеђују оквир за процену постојања улазних вредности и независног процеса, укључујући и компаније у почетној фази пословања и које још нису произвеле излазне вредности. Организована радна снага мора постојати као услов да би се нешто класификовало као пословна активност, уколико не постоје излазне вредности. Дефиниција термина 'излазне вредности' је сужена тако да се фокусира на робу и услуге које се обезбеђују купцима, а које генеришу приход од улагања и друге приходе, док искључује повраћај у облику нижих трошкова и других економских користи. Такође, више није неопходно процењивати да ли су тржишни учесници способни да замене недостајуће елементе или интегришу стечене активности и средства. Ентитет може да примени 'тест концентрације'. Купљена средства не представљају пословање уколико је суштински сва фер вредност свих купљених средстава сконцентрисана на једно средство (или групу сличних средстава). Измене и допуне су проспективне и Група ће их примењивати и проценити њихов утицај од 1. јануара 2020. године.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене 31. октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године). Измене и допуне појашњавају дефиницију материјалности и како се она примењује укључујући у дефиницију смернице које су до сада биле у другим у МСФИ. Потом, унапређена су објашњења уз дефиницију. Напокон, измене и допуне обезбеђују доследност дефиниције материјалности у свим МСФИ стандардима. Информација је материјално значајна уколико се може разумно очекивати да би њено изостављање, погрешно или нејасно навођење утицало на одлуке које примарни корисници финансијских извештаја за опште намене доносе на основу поменутих финансијских извештаја, који пружају финансијске информације о конкретном ентитету које извештава. Група тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Групе идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Група је изложена тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризику од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљало ризику од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Група има кредите деноминване у страним валутама, најзначајније у ЕУР, које превасходно излажу Групу ризику промене девизног курса. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминваним у функционалној валути Групе у укупном кредитном портфолију.

Књиговодствена вредност (без исправке) финансијских инструмената Групе по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2018. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	111.475	-	-	2.687	114.162
Остали дугорочни финансијски пласмани	104.100	767.463	6.203	70.917	948.683
Дугорочна потраживања	8.979	-	-	-	8.979
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	23.128.244	885.305	536.185	1.458.077	26.007.811
Потраживања из специфичних послова	366.173	3.523	162.063	10.854	542.613
Друга потраживања	143.567	44.057	1.243	34.704	223.571
Краткорочни финансијски пласмани	2.124.148	139.237	-	46	2.263.431
Готовина и готовински еквиваленти	5.187.670	4.717.880	4.074.271	1.501.009	15.480.830
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(649)	(87.070.328)	(309.067)	(439.158)	(87.819.202)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	-	(6.302.164)	(52.628)	(40.299)	(6.395.091)
Обавезе из пословања	(8.522.174)	(14.823.629)	(897.986)	(1.590.299)	(25.834.088)
Остале краткорочне обавезе	(8.219.003)	(219.021)	(166.430)	(83.532)	(8.687.986)
Нето изложеност	14.432.530	(101.857.677)	3.353.854	925.006	(83.146.287)

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2017. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Инвестиције у остала правна лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	117.900	-	-	2.019	119.919
Остали дугорочни финансијски пласмани	2.107.677	959.722	4.964	71.083	3.143.446
Дугорочна потраживања	8.413	-	-	-	8.413
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	21.114.139	4.269.578	827.079	1.703.380	27.914.176
Потраживања из специфичних послова	341.232	13.170	155.363	19.527	529.292
Друга потраживања	151.116	1.014.723	1.227	23.674	1.190.740
Краткорочни финансијски пласмани	7.657.613	63.519	-	21.372	7.742.504
Готовина и готовински еквиваленти	11.205.666	5.210.861	8.742.852	1.915.991	27.075.370
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(283.880)	(72.137.729)	(17.890.187)	(184.082)	(90.495.878)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(31.813)	(6.022.439)	(44.062)	(1.270)	(6.099.584)
Обавезе из пословања	(14.801.961)	(6.905.661)	(7.010.922)	(1.382.360)	(30.100.904)
Остале краткорочне обавезе	(8.986.880)	(142.413)	(195.505)	(72.394)	(9.397.192)
Нето изложеност	18.599.222	(73.676.669)	(15.409.191)	2.116.940	(68.369.698)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2018.	31 децембар 2017.
ЕУР	118,1946	118,4727
УСД	103,3893	99,1155

Анализа осетљивости

Група је одлучила да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2018. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит пре опорезивања и капитал била би већа/мања за РСД 5.092.884 (2017: РСД 3.683.833), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР.

Током 2018. године, Група је отплатила кредите у УСД а нове кредите је повлачила у ЕУР. Такође, набавка сирове нафте Групе током 2018. године била је везана за ЕУР.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2018. години били би РСД 862.976 (2017: РСД 940.437) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Група се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задуживања Групе и других трансакција са саговорачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност кредитном ризику Групе по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра 2018	2017
Финансијски инструменти који се вреднују кроз остали укупни резултат	114.162	-
Инвестиције у остала правна лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	-	119.919
Остали дугорочни финансијски пласмани	948.683	3.143.446
Дугорочна потраживања (напомена 11)	8.979	8.413
Потраживања по основу продаје (напомена 14)	26.007.811	27.914.176
Потраживања из специфичних послова	542.613	529.292
Друга потраживања (напомена 15)	223.571	1.190.740
Краткорочни финансијски пласмани	2.263.431	7.742.504
Готовински еквиваленти и готовина (напомена 17)	15.480.830	27.075.370
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	45.590.080	67.723.860

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Групе; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Група дефинише нивое кредитних ризика које предузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји саговорача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&V извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Групом;
- Планирани обим продаје;
- Дужина сарадње са Групом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и остала потраживања

На изложеност Групе кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Група примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и остала потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у периоду од 48 месеци пре 31. децембра 2018. године и 36 месеци пре 1. јануара 2018. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима по основу продаје, потраживањима из специфичних послова и осталим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку. Матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања по основу продаје, специфична и остала потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и остала потраживања:				
- недоспела	0,09%	24.436.650	(21.506)	24.415.144
- доспела до 30 дана	0,32%	1.350.903	(4.355)	1.346.548
- од 31 до 90 дана	1,13%	354.744	(4.007)	350.737
- од 91 до 270 дана	4,22%	202.389	(8.542)	193.847
- преко 270 дана	97,41%	17.877.762	(17.410.043)	467.719
Укупно потраживања од продаје, специфична и остала потраживања		44.222.448	(17.448.453)	26.773.995

По правилу, износ потраживања које превазилази износ одобреног кредитног лимита осигуран је путем банкарске гаранције, примљеног аванса или другим средством обезбеђења.

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје, специфичних и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје, специфичних и осталих потраживања у потпуности надокнадива.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2017. године, старосна структура потраживања од продаје била је следећа:

	31. децембар 2017		
	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	25.321.163	-	25.321.163
Доспела потраживања:			
до 30 дана	2.128.643	-	2.128.643
од 1 до 3 месеца	242.422	(5.941)	236.481
од 3 месеца до 1 године	383.307	(238.143)	145.164
преко 1 године	7.781.219	(7.698.494)	82.725
Укупно	35.856.754	(7.942.578)	27.914.176

Промене на исправци вредности по основу потраживања од продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања по основу продаје			
	Специфична исправка	Општа исправка	Потраживања за закуп	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	3.761.188	13.729.000	-	17.490.188
Резервисања за обезвређење потраживања	3.313	410.845	-	414.158
Укидање резервисања (напомена 32)	(740)	(178.994)	-	(179.734)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(140.623)	-	(140.623)
Дисконт дугорочних потраживања (напомена 30 и 31)	-	(164.147)	-	(164.147)
Пренос са дугорочних потраживања	-	208.808	-	208.808
Пренос на инвестиције у придружена друштва (напомена 10)	(1.349.735)	(8.362.950)	-	(9.712.685)
Остало	(8.465)	35.078	-	26.613
На дан 31. децембра 2017. године	2.405.561	5.537.017	-	7.942.578
Накнадно вредновање ЕСЛ	29.710	-	-	29.710
Кориговано стање на дан 1. јануара 2018. године	2.435.271	5.537.017	-	7.972.288
Рекласификација потраживања по основу закупа на дан 1. јануара 2018.	-	(72.630)	72.630	-
Резервисања за обезвређење потраживања	3.648	67.590	3.239	74.477
Укидање резервисања (напомена 32)	(98.877)	(592.748)	(15.724)	(707.349)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(1.150.269)	(533)	(1.150.802)
Дисконт дугорочних потраживања (напомена 30 и 31)	-	(44.661)	-	(44.661)
Остало	186	970	-	1.156
На дан 31. децембра 2018. године	2.340.228	3.745.269	59.612	6.145.109

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Промене на рачунима исправке вредности потраживања из специфичних послова су приказане у табели:

	Потраживања из специфичних послова
На дан 1. јануара 2017.	3.790.258
Резервисања за обезвређење потраживања	1.211
Укидање резервисања (напомена 32)	(54.852)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(296.884)
Остало	(45.642)
На дан 31. децембра 2017.	3.394.091
Резервисања за обезвређење потраживања	3.879
Укидање резервисања (напомена 32)	(142.362)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(1.500.778)
Остало	(116)
На дан 31. децембра 2018.	1.754.714

На дан 31. децембра 2017. године, старосна структура других потраживања била је следећа:

	31. децембар 2017		
	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	1.120.164	-	1.120.164
Доспела потраживања:			
до 30 дана	13.378	(2.013)	11.365
од 1 до 3 месеца	8.117	(970)	7.147
од 3 месеца до 1 године	137.645	(101.777)	35.868
преко 1 године	11.598.888	(11.582.692)	16.196
Укупно	12.878.192	(11.687.452)	1.190.740

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	4.288.279	7.448.501	11.736.780
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	79.215	-	79.215
Укидање резервисања (напомена 32)	(74.244)	(16)	(74.260)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(102.085)	1.966	(100.119)
Остало	599	45.237	45.836
На дан 31. децембра 2017. године	4.191.764	7.495.688	11.687.452
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	5.856	13.682	19.538
Укидање резервисања (напомена 32)	(12.919)	(3.577)	(16.496)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(2.048.409)	(92.703)	(2.141.112)
Остало	(5.427)	4.675	(752)
На дан 31. децембра 2018. године	2.130.865	7.417.765	9.548.630

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Дирекција за финансије прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве као што су на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализиране су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	Садашња вредност	Укупно	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2018.					
Финансијске обавезе (кредити и лизинг)	94.214.293	100.623.609	8.147.806	86.866.787	5.609.016
Добављачи и обавезе за дивиденду	29.606.396	29.606.396	29.606.396	-	-
	123.820.689	130.230.005	37.754.202	86.866.787	5.609.016
На дан 31. децембра 2017.					
Финансијске обавезе (кредити и лизинг)	96.595.462	103.637.762	8.412.188	88.135.122	7.090.452
Добављачи и обавезе за дивиденду	33.873.212	33.873.212	33.873.212	-	-
	130.468.674	137.510.974	42.285.400	88.135.122	7.090.452

6.2. Ризик капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувала односно кориговала структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањила дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 22 и 23)	94.214.293	96.595.462
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 17)	(15.480.830)	(27.075.370)
Нето дуговања	78.733.463	69.520.092
ЕБИТДА	53.708.499	46.961.778
Коефицијент задужености	1,47	1,48

Група се обавезала (на нивоу Гаспром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

6.3. Фер вредновање

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања, остале обртне имовине и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2018. и 2017. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати Главни Доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	52.134.006	281.446.809	(52.597.066)	280.983.749
Интерсегментни	50.567.429	2.029.637	(52.597.066)	-
Екстерни	1.566.577	279.417.172	-	280.983.749
ЕБИТДА (сегментни резултат)	38.791.347	14.917.152	-	53.708.499
Амортизација	(10.805.415)	(9.535.562)	-	(20.340.977)
Губици због обезвређења (напомена 34)	(3.756)	(266.918)	-	(270.674)
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(57.075)	-	-	(57.075)
Удео у резултату придружених ентитета и заједничких улагања	-	(66.634)	-	(66.634)
Финансијски расходи, нето	(203.244)	(1.718.374)	-	(1.921.618)
Порез на добит	(323.003)	(5.395.921)	-	(5.718.924)
Сегментни добитак (губитак)	27.015.242	(1.880.940)	-	25.134.302

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	43.839.075	235.933.159	(45.060.752)	234.711.482
Интерсегментни	41.956.055	3.104.697	(45.060.752)	-
Екстерни	1.883.020	232.828.462	-	234.711.482
ЕБИТДА (сегментни резултат)	29.987.138	16.974.640	-	46.961.778
Амортизација	(6.821.640)	(9.605.638)	-	(16.427.278)
Губици због обезвређења (напомена 34)	(75.245)	(244.237)	-	(319.482)
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(568.493)	-	-	(568.493)
Финансијски приходи, нето	182.294	4.651.183	-	4.833.477
Порез на добит	(2.256.789)	(4.999.676)	-	(7.256.465)
Сегментни добитак	20.407.819	6.554.832	-	26.962.651

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2018. и 2017. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Нето добит	25.134.302	26.962.651
Порез на добит	5.718.924	7.256.465
Остали расходи	1.804.368	1.737.858
Остали приходи	(1.215.316)	(1.213.935)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	170.170	586.650
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(868.513)	(309.387)
Финансијски расходи	5.748.045	8.121.812
Финансијски приходи	(3.826.427)	(12.955.289)
Трошкови амортизације	20.340.977	16.427.278
Остали неоперативни трошкови, нето*	701.969	347.675
ЕБИТДА	53.708.499	46.961.778

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, трошак резервисања, исправку вредности потраживања и остало.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2018.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.528.011	1.528.011
Продаја природног гаса	1.610.675	-	1.610.675
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.610.675	-	1.610.675
Продаја нафтних деривата	196.980.360	68.224.641	265.205.001
Малопродаја	63.956.088	17.446.040	81.402.128
Велепродаја	133.024.272	50.778.601	183.802.873
Продаја електричне енергије	746.559	842.728	1.589.287
Приходи по основу закупа	474.818	-	474.818
Остала продаја	7.044.968	3.530.989	10.575.957
Продаја укупно	206.857.380	74.126.369	280.983.749

	Година која се завршила 31. децембра 2017.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.705.444	1.705.444
Продаја природног гаса	2.306.408	-	2.306.408
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	2.306.408	-	2.306.408
Продаја нафтних деривата	157.375.766	51.827.955	209.203.721
Малопродаја	54.723.170	16.011.635	70.734.805
Велепродаја	102.652.596	35.816.320	138.468.916
Продаја електричне енергије	462.216	11.053.820	11.516.036
Остала продаја	6.620.818	3.359.055	9.979.873
Продаја укупно	166.765.208	67.946.274	234.711.482

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 183.802.873 (2017: РСД 138.468.916) приходи у износу од РСД 26.679.415 (2017: РСД 21.947.228) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Energy Financing Team-у у износу од РСД 518.173 (2017: Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd у износу од РСД 10.015.978).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од РСД 8.269.395 (2017: РСД 7.701.849).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 206.857.380 (2017: РСД 166.765.208) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 74.126.369 (2017: РСД 67.946.274). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2018	2017
Продаја сирове нафте	1.528.011	1.705.444
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	18.130.815	14.183.784
Босна и Херцеговина	18.704.608	12.757.872
Румунија	14.877.723	10.754.460
Хрватска	2.997.771	2.677.174
Швајцарска	2.777.082	2.642.440
Велика Британија	1.839.930	1.953.167
Македонија	1.726.618	1.614.993
Мађарска	1.810.152	1.035.140
Остала тржишта	5.359.942	4.208.925
	68.224.641	51.827.955
Продаја електричне енергије	842.728	11.053.820
Остали приходи	3.530.989	3.359.055
	74.126.369	67.946.274

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар	31. децембар
	2018	2017
Србија	269.381.825	249.437.027
Бугарска	6.934.061	7.334.652
Босна и Херцеговина	7.304.192	7.401.758
Румунија	9.103.409	6.967.529
Мађарска	-	28
	292.723.487	271.140.994

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Гудвил	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	6.617.839	8.810.629	2.371.943	1.483.996	10.077.842	29.362.249
Исправка вредности и обезвређење	(1.144.421)	(5.558.094)	(527.093)	(234.720)	(52.882)	(7.517.210)
Неотписана вредност	5.473.418	3.252.535	1.844.850	1.249.276	10.024.960	21.845.039
Година завршена дана 31. децембра 2017.						
Повећања	-	-	-	345	2.411.927	2.412.272
Активација	2.712.862	427.948	-	57.032	(3.197.842)	-
Амортизација	(421.073)	(1.118.170)	-	(65.256)	(4.878)	(1.609.377)
Обезвређење (напомена 34)	-	(8.641)	(19.248)	-	-	(27.889)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	(13.945)	(13.945)
Отуђења и отписи	-	(3.729)	-	(3.508)	(81.359)	(88.596)
Остали преноси	-	-	-	(48.529)	103.229	54.700
Транслационе резерве	-	(860)	(82.112)	(18.435)	(209.649)	(311.056)
Неотписана вредност	7.765.207	2.549.083	1.743.490	1.170.925	9.032.443	22.261.148
На дан 31. децембра 2017.						
Набавна вредност	9.330.701	9.133.906	2.256.798	1.436.956	9.089.090	31.247.451
Исправка вредности и обезвређење	(1.565.494)	(6.584.823)	(513.308)	(266.031)	(56.647)	(8.986.303)
Неотписана вредност	7.765.207	2.549.083	1.743.490	1.170.925	9.032.443	22.261.148
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	9.330.701	9.133.906	2.256.798	1.436.956	9.089.090	31.247.451
Исправка вредности и обезвређење	(1.565.494)	(6.584.823)	(513.308)	(266.031)	(56.647)	(8.986.303)
Неотписана вредност	7.765.207	2.549.083	1.743.490	1.170.925	9.032.443	22.261.148
Година завршена дана 31. децембра 2018.						
Повећања	-	-	-	37	3.170.422	3.170.459
Пословне комбинације	-	-	11.986	-	-	11.986
Активација	2.299.438	211.033	-	7.584	(2.518.055)	-
Амортизација	(758.280)	(1.027.607)	-	(54.642)	(4.802)	(1.845.331)
Обезвређење (напомена 34)	-	-	(201.854)	-	-	(201.854)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	(5.622)	(5.622)
Остали преноси	-	(3.356)	-	3.356	-	-
Транслационе резерве	-	(25)	(4.244)	(840)	(14.293)	(19.402)
Неотписана вредност	9.306.365	1.729.128	1.549.378	1.126.420	9.660.093	23.371.384
На дан 31. децембра 2018.						
Набавна вредност	11.630.138	9.287.315	2.262.796	1.443.305	9.721.470	34.345.024
Исправка вредности и обезвређење	(2.323.773)	(7.558.187)	(713.418)	(316.885)	(61.377)	(10.973.640)
Неотписана вредност	9.306.365	1.729.128	1.549.378	1.126.420	9.660.093	23.371.384

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 9.660.093 (2017: РСД 9.032.443) се највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 9.398.379 (2017: РСД 8.162.735).

Обезвређење гудвила

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних једница које генеришу готовину (ЈГГ) и географске локације. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2018	2017
Просечна бруто маржа	22,0%	22,0%
Стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	6,78%	7,56%
- Бугарско тржиште	6,67%	7,37%
- Тржиште Босне и Херцеговине	11,13%	12,89%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дисконтна стопа је пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила.

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслаци- оне резерве	Крајње стање
2018					
Босна и Херцеговина	474.012	11.986	-	(1.143)	484.855
Румунија	287.848	-	-	(933)	286.915
Бугарска	981.629	-	(201.854)	(2.167)	777.608
	1.743.489	11.986	(201.854)	(4.243)	1.549.378
2017					
Босна и Херцеговина	494.015	-	-	(20.003)	474.012
Румунија	307.831	-	-	(19.983)	287.848
Бугарска	1.043.004	-	(19.248)	(42.127)	981.629
	1.844.850	-	(19.248)	(82.113)	1.743.489

Осим признатог обезвређења у Бугарској у износу од РСД 201.854, тест обезвређења у Румунији и Босни и Херцеговини показао је да је надокнадива вредност израчуната по основу вредности у употреби/фер вредности већа од садашње вредности средстава.

Уколико би ревидирана процењена стопа раста била 0,5% уместо коришћене 1% и уколико би повећали дисконтну стопу за 1% у односу на стопу процењену од стране менаџмента, надокнадива вредност сваке ЈГГ у тоталу превазилази садашњу вредност.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале Улагања у туђе некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2017.								
Набавна вредност	17.587.928	176.704.641	122.136.460	25.774.166	87.839	464.720	1.851.425	344.607.179
Исправка вредности и обезвређење	(304.262)	(50.116.681)	(51.664.446)	(2.110.867)	(1.143)	(185.158)	(41.759)	(104.424.316)
Неотписана вредност	17.283.666	126.587.960	70.472.014	23.663.299	86.696	279.562	1.809.666	240.182.863
Година завршена дана 31. децембра 2017.								
Повећања	-	771.170	-	25.197.474	-	-	3.235.708	29.204.352
Активација	21.401	15.971.073	6.247.036	(22.346.075)	-	64.130	-	(42.435)
Ефекти вредновања	-	1.399	-	-	-	-	-	1.399
Обезвређење (напомена 34)	(145.510)	(26.642)	(42.589)	(47.382)	-	-	(3.023)	(265.146)
Амортизација	-	(6.763.948)	(7.982.466)	-	(51)	(71.436)	-	(14.817.901)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	(1.050.204)	1.049.229	13.945	975	-	-	13.945
Пренос на инвестиционе некретнине	(2.759)	(23.190)	-	-	-	-	-	(25.949)
Пренос на стална средства намењена продаји	(7.958)	(108.920)	(14.522)	-	-	-	-	(131.400)
Отуђења и отписи	(4.152)	(93.026)	(154.796)	(610.047)	(57)	-	(2.973.584)	(3.835.662)
Остали трансфери	-	-	48.529	(102.958)	(895)	-	-	(55.324)
Транслационе резерве	(295.372)	(325.206)	(70.522)	(118.988)	(45)	(352)	(305)	(810.790)
Неотписана вредност	16.849.316	134.940.466	69.551.913	25.649.268	86.623	271.904	2.068.462	249.417.952
На дан 31. децембра 2017.								
Набавна вредност	17.153.246	191.485.363	128.531.892	27.681.410	88.653	528.159	2.105.408	367.574.131
Исправка вредности и обезвређење	(303.930)	(56.544.897)	(58.979.979)	(2.032.142)	(2.030)	(256.255)	(36.946)	(118.156.179)
Неотписана вредност	16.849.316	134.940.466	69.551.913	25.649.268	86.623	271.904	2.068.462	249.417.952
Година завршена дана 31. децембра 2018.								
Повећања	-	115.585	1.393	39.971.334	-	-	4.875.356	44.963.668
Пословне комбинације	-	-	-	439.465	-	-	-	439.465
Активација	256.860	17.950.496	7.066.224	(25.288.834)	3.580	11.674	-	-
Обезвређење (напомена 34)	-	(67.304)	(634)	(13.418)	-	-	(5.413)	(86.769)
Амортизација	-	(9.955.870)	(8.468.614)	-	(27)	(71.135)	-	(18.495.646)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	5.622	-	-	-	5.622
Пренос на инвестиционе некретнине	(38.530)	(42.798)	-	-	-	-	-	(81.328)
Пренос на стална средства намењена продаји	(15.765)	(26.992)	(21.995)	(9.108)	-	-	-	(73.860)
Отуђења и отписи	(39.435)	(111.433)	(93.564)	(861.988)	(157)	(22)	(6.176.881)	(7.283.480)
Остали трансфери	(14.903)	39.209	(301.370)	-	(1.321)	-	-	(278.385)
Транслационе резерве	(15.886)	(14.086)	(2.975)	3.933	34	(23)	(13)	(29.016)
Неотписана вредност	16.981.657	142.827.273	67.730.378	39.896.274	88.732	212.398	761.511	268.498.223
На дан 31. децембра 2018.								
Набавна вредност	17.282.588	209.356.843	134.383.253	41.899.970	90.751	539.696	799.493	404.352.594
Исправка вредности и обезвређење	(300.931)	(66.529.570)	(66.652.875)	(2.003.696)	(2.019)	(327.298)	(37.982)	(135.854.371)
Неотписана вредност	16.981.657	142.827.273	67.730.378	39.896.274	88.732	212.398	761.511	268.498.223

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Група је у пословној 2018. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 130.169 (2017: РСД 75.476).

На дан сваког биланса стања Руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2018. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину („ЈГГ“) - за детаље видети напомену 3.7. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од РСД 81.356 (2017: РСД 262.550) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

Машине и опрема где је Група корисник лизинга по основу уговора о пословном закупу укључују следеће износе:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Набавна вредност - капитализовани финансијски лизинг	582.295	475.007
Акумулирана амортизација	(220.663)	(165.330)
Садашња вредност	361.632	309.677

На крају сваког извештајног периода, руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

б) *Инвестиционе некретнине по фер вредности*

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2018	2017
На дан 1. јануара	1.530.356	1.549.663
Добици по основу фер вредновања (напомена 33 и 34)	6.534	7.967
Преноси са некретнина, постројења и опреме	81.328	25.949
Отуђења	(1.405)	(56.089)
Остало	(1.422)	2.866
На дан 31. децембра	1.615.391	1.530.356

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.615.391 (31. децембра 2017. године: РСД 1.530.356) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2018. односно 2017. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 33).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2018. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	871.709	-
– Бензинске станице	-	-	743.682
Укупно	-	871.709	743.682

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2017. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	872.172	-
– Бензинске станице	-	-	658.184
Укупно	-	872.172	658.184

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности:

	2018	2017
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	14%	14%

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2018	2017
Стање на почетку године	658.184	631.678
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	6.534	3.788
Пренос са некретнина, постројења и опреме	81.407	22.484
Остало	(2.443)	234
Укупно повећање по основу фер вредновања средства	85.498	26.506
Стање на крају године	743.682	658.184

в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.10).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	20.139.905	4.274.452	24.414.357	127.806.623	31.406	152.252.386
Исправка вредности и обезвређење	(26.494)	(876)	(27.370)	(30.936.760)	(20.312)	(30.984.442)
Неотписана вредност	20.113.411	4.273.576	24.386.987	96.869.863	11.094	121.267.944
Година завршена 31. децембра 2017.						
Повећања	5.067.953	12.751.699	17.819.652	-	-	17.819.652
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	765.325	-	765.325
Пренос са инвестиција у току	(4.060.487)	(15.215.542)	(19.276.029)	19.276.924	(895)	-
Обезвређење	(27.447)	(10.703)	(38.150)	(41.535)	-	(79.685)
Остали преноси	(1.184.964)	1.167.608	(17.356)	(52.092)	975	(68.473)
Амортизација	(4.878)	-	(4.878)	(6.403.068)	(52)	(6.407.998)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(568.493)	-	(568.493)	-	-	(568.493)
Отуђења и отписи	(80.243)	(39.041)	(119.284)	(77.455)	(19)	(196.758)
Транслационе резерве	(309.708)	-	(309.708)	30	(3)	(309.681)
	18.945.144	2.927.597	21.872.741	110.337.992	11.100	132.221.833
На дан 31. децембра 2017.						
Набавна вредност	19.004.026	2.929.684	21.933.710	147.452.224	32.323	169.418.257
Исправка вредности и обезвређење	(58.882)	(2.087)	(60.969)	(37.114.232)	(21.223)	(37.196.424)
Неотписана вредност	18.945.144	2.927.597	21.872.741	110.337.992	11.100	132.221.833
На дан 1. јануара 2018.						
Набавна вредност	19.004.026	2.929.684	21.933.710	147.452.224	32.323	169.418.257
Исправка вредности и обезвређење	(58.882)	(2.087)	(60.969)	(37.114.232)	(21.223)	(37.196.424)
Неотписана вредност	18.945.144	2.927.597	21.872.741	110.337.992	11.100	132.221.833
Година завршена 31. децембра 2018.						
Повећања	5.620.537	14.018.122	19.638.659	-	-	19.638.659
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	117.748	-	117.748
Пренос са инвестиција у току	(1.944.034)	(15.365.263)	(17.309.297)	17.309.282	15	-
Обезвређење	-	(3.477)	(3.477)	(279)	-	(3.756)
Остали преноси	(297.175)	(142.966)	(440.141)	1.520.485	624	1.080.968
Амортизација	(4.802)	-	(4.802)	(10.347.667)	-	(10.352.469)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(57.075)	-	(57.075)	-	-	(57.075)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	-	-	(21.522)	-	(21.522)
Отуђења и отписи	(17.101)	(36.938)	(54.039)	(128.578)	(52)	(182.669)
Транслационе резерве	(19.098)	-	(19.098)	1	-	(19.097)
	22.226.396	1.397.075	23.623.471	118.787.462	11.687	142.422.620
На дан 31. децембра 2018.						
Набавна вредност	22.258.139	1.399.503	23.657.642	166.462.451	32.008	190.152.101
Исправка вредности и обезвређење	(31.743)	(2.428)	(34.171)	(47.674.989)	(20.321)	(47.729.481)
Неотписана вредност	22.226.396	1.397.075	23.623.471	118.787.462	11.687	142.422.620

Обезвређење истраживања у износу од 57.075 РСД највећим делом односи се на отпис средстава за производњу у Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње (2017: 568.493 РСД највећим делом у износу од 461.615 РСД се односи на отпис средстава за производњу у Србији).

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ СУБЈЕКТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2018. и 2017. године приказана је у табели испод:

		Процент учешћа	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Енерговинд	Заједничко улагање	50%	1.003.491	1.008.221
Српска Генерација	Заједничко улагање	49%	976.897	1.038.800
ХИП Петрохемија а.д. Панчево	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус исправка вредности</i>			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.980.388	2.047.021

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

Енерговинд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд доо чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Serbskaya Generaciya

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Serbskaya Generaciya кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Гаспром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Завршетак радова се очекује до 30. августа 2020. године.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2018. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору директора и Надзорном одбору.

11. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Депозити са доспећем преко годину дана	-	2.029.483
Остали дугорочни финансијски пласмани	80.121	79.416
Дугорочни кредити дати запосленима	1.240.438	1.034.606
<i>Минус исправка осталих дугорочних пласмана</i>	(371.876)	(59)
	948.683	3.143.446

Смањење депозита са доспећем преко годину дана у потпуности се односи на пренос на текуће доспеће.

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.240.438 (31. децембра 2017: РСД 1.034.606) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Ови кредити су обезвређени у износу од РСД 371.817.

12. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Одложена пореска средства:		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	1.943.094	3.578.507
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	1.016.432	1.387.464
	2.959.526	4.965.971
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавезе које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	(2.414.029)	(2.768.061)
	(2.414.029)	(2.768.061)
Одложена пореска средства (нето)	545.497	2.197.910

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2018	2017
Стање на дан 1. јануара	2.197.910	3.771.354
Ефекат на укупни резултат (напомена 35)	(1.652.164)	(1.615.639)
Ефекат на остали укупни резултат	(335)	14.179
Остало	86	28.016
Стање на дан 31. децембра	545.497	2.197.910

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Резерви- сања	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске основице	Ревалориза- ционе резерве	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>				
Стање на дан 1. јануара 2017.	-	(2.885.670)	(14.225)	(2.899.895)
Настанак и укидање привремених разлика:				
- ефекат на укупни резултат (напомена 35)	-	130.547	-	130.547
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	(210)	(210)
Курсне разлике	-	1.497	-	1.497
Стање на дан 31. децембра 2017.	-	(2.753.626)	(14.435)	(2.768.061)
Настанак и укидање привремених разлика:				
- ефекат на укупни резултат (напомена 35)	-	353.586	-	353.586
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	360	360
Курсне разлике	-	86	-	86
Стање на дан 31. децембра 2018.	-	(2.399.954)	(14.075)	(2.414.029)

	Резерв сања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Фер вредно- вање	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>					
Стање на дан 1. јануара 2017.	967.017	930.193	4.762.300	11.739	6.671.249
Настанак и укидање привремених разлика					
- ефекат на укупни резултат (напомена 35)	11.280	18.935	(1.776.401)	-	(1.746.186)
- ефекат на остали укупни резултат	14.831	-	-	(442)	14.389
Остало	26.519	-	-	-	26.519
Стање на дан 31. децембра 2017.	1.019.647	949.128	2.985.899	11.297	4.965.971
Настанак и укидање привремених разлика					
- ефекат на укупни резултат (напомена 35)	(98.218)	(18.142)	(1.889.390)	-	(2.005.750)
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	-	(62)	(62)
Остало	-	-	-	(633)	(633)
Стање на дан 31. децембра 2018.	921.429	930.986	1.096.509	10.602	2.959.526

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

Група није признала потенцијална одложена пореска средства по основу неискоришћених пореских губитака у износу од 795 милиона РСД (2017: 886 милиона РСД) који су настали у Босни, Румунији, Бугарској и Мађарској и доступни су за умањење будућих опорезивих добитака у компанијама у којима су настали.

Одложена пореска средства по основу ових губитака нису призната јер не могу бити искоришћена за умањење пореске основице у оквиру Групе, пошто потичу из ентитета који послују са губитком, а пореским планом није предвиђено нити постоји неки други индикатор који указује на то да ће се моћи искористити у будућем периоду.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

13. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	29.197.127	27.510.780
Недовршена производња	4.923.492	3.961.298
Готови производи	14.523.129	8.544.853
Роба	4.159.637	2.008.505
Дати аванси	834.950	666.931
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	(4.947.073)	(5.108.493)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(219.191)	(261.100)
	48.472.071	37.322.774
Стална средства намењена продаји	5.943	5.986
<i>Минус: исправка вредности сталних средстава намењених продаји</i>	(5.943)	(5.823)
	-	163
	48.472.071	37.322.937

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продаји	Укупно
На дан 1. јануара 2017.	5.326.077	261.983	-	5.588.060
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 34)	8.431	6.974	5.823	21.228
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 33)	(896)	(1.939)	-	(2.835)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(5.916)	-	(5.916)
Остало	(225.119)	(2)	-	(225.121)
На дан 31. децембра 2017.	5.108.493	261.100	5.823	5.375.416
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 34)	10.274	1.962	-	12.236
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 33)	(31.976)	(1.687)	-	(33.663)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(42.184)	-	(42.184)
Остало	(139.718)	-	120	(139.598)
На дан 31. децембра 2018.	4.947.073	219.191	5.943	5.172.207

14. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Матична и зависна правна лица у иностранству	99	-
Остале повезане стране у земљи	1.227.518	1.447.646
Остале повезане стране у иностранству	645.804	1.024.133
Потраживања од трећих лица у земљи	29.454.268	31.924.918
Потраживања од трећих лица у иностранству	825.231	1.460.057
	32.152.920	35.856.754
<i>Минус: исправка вредности</i>	(6.145.109)	(7.942.578)
	26.007.811	27.914.176

15. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Потраживања за камате	2.144.788	5.211.198
Потраживања од запослених	93.524	94.329
Потраживања за више плаћени порез на добит	9.134	1.053
Остала потраживања	7.524.755	7.571.612
<i>Минус: исправка вредности</i>	(9.548.630)	(11.687.452)
	223.571	1.190.740

16. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	2.123.007	7.645.689
Остала краткорочна финансијска средства	140.424	96.815
	2.263.431	7.742.504

На дан 31. децембра 2018. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе РСД 2.123.007 (2017.: РСД 7.645.689) и односе се на депозите пласиране у динарима у пословним банкама са каматном стопом од 4,65% годишње (2017: од 3,23% до 4,15% годишње).

17. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Готовина у банци и благајни	6.928.798	15.896.738
Депозити са доспећем до 3 месеца	6.927.790	9.418.037
Новчана средства са ограниченим коришћењем	1.407.735	1.521.241
Остала новчана средства	216.507	239.354
	15.480.830	27.075.370

Новчана средства на ескроу рачуну на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.407.735 (31. децембар 2017: РСД 1.521.241) у највећем делу се односе на депонована средства преко којег ће заједничко улагање, будући ветропарк Пландиште бити руковођен. У складу са Уговором, Група може повући средства са рачуна у било ком моменту.

18. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Разграничени порез на додату вредност	1.774.863	1.419.963
Унапред плаћени трошкови	235.378	236.845
Унапред плаћена акциза	2.817.887	1.862.790
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	788.281	1.247.028
	5.616.409	4.766.626

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.774.863 (31. децембра 2017: РСД 1.419.963) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 2.817.887 (31. децембар 2017: РСД 1.862.790) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***19. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА**

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Издате менице и гаранције	73.171.617	70.741.005
Примљене менице и гаранције	16.042.879	17.697.476
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.688	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.347.969	6.085.575
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	9.560.071	6.819.872
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.332.018
Примљене хипотеке	1.179.150	-
Остала ванбилансна актива и пасива	759.762	327.765
	113.781.102	108.361.401

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

20. КАПИТАЛ

	Капитал који припада власницима Групе									
	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве	Нераспоређени добитак (губитак)	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	Актуарски добитици или губици	Укупно	Учешћа без права контроле	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануара 2017. године	81.530.200	-	80.607	120.548.910	(581.171)	(66.518)	182.257	201.694.285	(213.773)	201.480.512
Добитак (губитак)	-	-	-	26.991.074	-	-	-	26.991.074	(28.423)	26.962.651
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	2.505	-	2.505	-	2.505
Расподела дивиденди	-	-	-	(4.021.069)	-	-	-	(4.021.069)	-	(4.021.069)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	12.180	12.180	-	12.180
Ревалоризационе резерве	-	-	1.189	-	-	-	-	1.189	-	1.189
Остало	-	-	-	-	603.842	-	-	603.842	9.700	613.542
Стање на дан 31. децембра 2017. године	81.530.200	-	81.796	143.518.915	22.671	(64.013)	194.437	225.284.006	(232.496)	225.051.510
Стање на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	-	81.796	143.518.915	22.671	(64.013)	194.437	225.284.006	(232.496)	225.051.510
Примена МСФИ 9:										
- поновна процена очекиваних кредитних губитака пре пореза (напомена 4)	-	-	-	(401.527)	-	-	-	(401.527)	-	(401.527)
Кориговани укупни капитал на дан 1. јануара 2018. године	81.530.200	-	81.796	143.117.388	22.671	(64.013)	194.437	224.882.479	(232.496)	224.649.983
Добитак (губитак)	-	-	-	25.150.220	-	-	-	25.150.220	(15.918)	25.134.302
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	477	-	477	-	477
Расподела дивиденди	-	-	-	(6.948.004)	-	-	-	(6.948.004)	-	(6.948.004)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	3.316	3.316	-	3.316
Ревалоризационе резерве	-	-	360	-	-	-	-	360	-	360
Остало	-	-	(2.401)	(1.055)	34.786	3.454	-	34.784	586	35.370
Стање на дан 31. децембра 2018. године	81.530.200	-	79.755	161.318.549	57.457	(60.082)	197.753	243.123.632	(247.828)	242.875.804

20.1. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда за годину која се завршила 31. децембра 2017. од РСД 42,61 по акцији, односно у укупном износу од РСД 6.948.004 је одобрена од стране Скупштине акционара дана 21. јуна 2018. године и исплаћена 27. августа 2018. године.

21. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2017. године	8.641.302	838.655	775.414	660.942	680.972	11.597.285
На терет биланса успеха	606.381	-	1.715	365.922	29.090	1.003.108
Повећања и корекција процене резервисања	765.325	-	-	-	-	765.325
Укинута у току године	-	-	(276.284)	-	(34.298)	(310.582)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	27.011	-	-	27.011
Измирење обавеза	(168.127)	(157.493)	(70.714)	-	(72.075)	(468.409)
Остало	(3)	-	(84)	-	(201)	(288)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	9.844.878	681.162	457.058	1.026.864	603.488	12.613.450
Стање на дан 1. јануара 2018. године	9.844.878	681.162	457.058	1.026.864	603.488	12.613.450
На терет биланса успеха	213.094	124.000	40.613	331.179	47.958	756.844
Повећања и корекција процене резервисања	117.748	-	-	-	-	117.748
Укинута у току године	-	(24.529)	(4.475)	-	-	(29.004)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	(3.316)	-	-	(3.316)
Измирење обавеза	(133.445)	(123.706)	(58.278)	(864.021)	(124.610)	(1.304.060)
Остало	(757)	759	163	-	(27)	138
Стање на дан 31. децембра 2018. године	10.041.518	657.686	431.765	494.022	526.809	12.151.800

Анализа резервисања:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочна	10.210.005	9.766.303
Краткорочна	1.941.795	2.847.147
	12.151.800	12.613.450

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***(а) Резерисање за обнављање природних ресурса**

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервисање по наведеном основу у износу од РСД 657.686 (31. децембра 2017: РСД 681.162) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација.

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2018. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених у износу од РСД 494.022 (31. децембра 2017. године: РСД 1.026.864).

(г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2018. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од 47.958 РСД (2017: 29.090 РСД). Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2018. године.

(д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Отпремнине	147.206	143.027
Јубиларне награде	284.559	314.031
	431.765	457.058

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дисконтна стопа	5,7%	4,65%
Будућа повећања зарада	2,0%	2,0%
Просечан будући радни век	14,6	15

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2017. године	106.143	669.271	775.414
Трошкови директно плаћених накнада	(8.042)	(62.672)	(70.714)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	27.011	-	27.011
Признато у укупном резултату	17.999	(292.568)	(274.569)
Курсне разлике	(84)	-	(84)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	143.027	314.031	457.058
Трошкови директно плаћених накнада	(14.483)	(43.795)	(58.278)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(3.316)	-	(3.316)
Признато у укупном резултату	21.815	14.323	36.138
Курсне разлике	163	-	163
Стање на дан 31. децембра 2018. године	147.206	284.559	431.765

Износ признат у консолидованом укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Текући трошкови накнада	31.518	53.968
Трошкови камата	20.330	52.179
Добици/Губици од промене плана доприноса	5.482	(770)
Актуарски добици/губици (јубиларне награде)	(21.189)	106.446
Трошкови прошлих услуга	(3)	(486.392)
	36.138	(274.569)

22. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	24.738.405	30.306.970
Банкарски кредити	68.605.682	65.796.475
Обавезе за финансијски лизинг	828.104	432.562
Остале дугорочне обавезе	42.102	59.455
<i>Минус:</i> Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 23)	(6.395.091)	(6.099.584)
	87.819.202	90.495.878

Промене на обавезама Групе из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	103.449.326	12.189.945	343.080	115.982.351
Приливи	36.955.269	-	-	36.955.269
Одливи	(35.994.594)	(12.032.267)	(117.338)	(48.144.199)
Немонетарне трансакције	-	-	220.303	220.303
Курсне разлике	(8.306.556)	(157.678)	(13.483)	(8.477.717)
На дан 31. децембра 2017. године	96.103.445	-	432.562	96.536.007
На дан 1. јануара 2018. године	96.103.445	-	432.562	96.536.007
Приливи	37.213.097	-	-	37.213.097
Одливи	(39.952.347)	-	(131.241)	(40.083.588)
Немонетарне трансакције	-	-	529.262	529.262
Курсне разлике	(20.108)	-	(2.479)	(22.587)
На дан 31. децембра 2018. године	93.344.087	-	828.104	94.172.191

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт**

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 24.738.405 (2017: РСД 30.306.970), са висином текућег доспећа од РСД 5.497.423 (2017: РСД 5.510.358), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски и остали кредити

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочни кредити у земљи	50.621.092	43.338.384
Дугорочни кредити у иностранству	17.984.590	22.458.091
	68.605.682	65.796.475
Текуће доспеће дугорочних кредита	(825.139)	(536.801)
	67.780.543	65.259.674

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Између 1 и 2 године	1.479.321	23.403.612
Између 2 и 5 година	61.371.002	39.342.047
Преко 5 година	4.930.220	2.514.015
	67.780.543	65.259.674

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
УСД	361.695	17.934.250
ЕУР	67.947.394	47.551.800
РСД	628	814
ЈПЈ	295.965	309.611
	68.605.682	65.796.475

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године.

(в) Обавезе за финансијски лизинг

Минимална рата финансијског лизинга:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	117.899	97.576
Од 1 - 5 година	535.453	399.659
Преко 5 година	915.340	611.584
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(740.588)	(676.257)
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	828.104	432.562

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана (напомена 23)	72.529	52.425
Од 1- 5 година	290.977	203.407
Преко 5 година	464.598	176.730
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	828.104	432.562

23. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 22)	6.322.562	6.047.159
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 22)	72.529	52.425
	6.395.091	6.099.584

24. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2018. године износе РСД 25.834.088 (2017: РСД 30.100.904) укључују обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 10.243.742 (31.децембра 2017: РСД 11.727.340) које се у потпуности односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте.

25. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Обавезе из специфичних послова	206.959	199.075
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.240.193	1.116.595
Обавезе за камате	745.320	743.499
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	778.190	1.583.215
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.369.683	1.419.423
Резервисања за заштиту животне средине	160.362	201.836
Резервисања за судске спорове	277.852	241.188
Остале краткорочне обавезе	137.119	120.053
	8.687.986	9.397.192

26. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Обавеза за акцизу	5.173.979	5.258.815
Накнада за робне резерве	260.905	527.858
Обавезе за порез на добит	635.119	1.953.078
Остале обавезе за порезе	1.617.950	1.447.764
	7.687.953	9.187.515

27. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2018. године у износу РСД 3.635.144 (31. децембра 2017: РСД 4.162.449) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.865.668 (31. децембра 2017: РСД 1.982.895) и уговорене обавезе са купцима које се односе на програм лојалности у износу од РСД 382.909 (31. децембра 2017: РСД 365.312).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***28. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Производне услуге	2.284.196	2.198.742
Транспортне услуге	3.313.801	3.723.605
Услуге одржавања	4.021.266	3.426.803
Закупнине	2.653.780	1.666.379
Трошкови сајмова	7.410	508
Реклама и пропаганда	867.648	897.000
Трошкови истраживања	241.154	624.857
Остале услуге	1.537.410	1.380.209
	14.926.665	13.918.103

29. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Непроизводне услуге	8.881.322	8.466.351
Репрезентација	123.767	118.253
Премије осигурања	593.118	555.345
Трошкови платног промета	426.898	360.491
Трошкови пореза	1.357.393	1.247.685
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.460.595	1.202.368
Остали непроизводни трошкови	1.965.277	1.936.963
	14.808.370	13.887.456

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2018. у износу од РСД 8.881.322 (2017: РСД 8.466.351), се највећим делом, у износу од РСД 6.743.147, односе на трошкове услужних организација, трошкове консултантских услуга у износу од РСД 404.135, трошкове обезбеђења у износу од РСД 538.729 и трошкове пројектовања у износу од РСД 349.379.

30. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.225.794	2.701.657
Приходи од камата	721.927	726.378
Приходи по основу дисконта потраживања	44.661	379.211
Позитивне курсне разлике	1.805.108	8.986.384
Остали финансијски приходи	28.937	161.659
	3.826.427	12.955.289

31. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.240.252	2.636.982
- остали финансијски расходи	496.774	632.427
Расходи камата	1.718.621	2.414.743
Дисконт дугорочних обавеза	89.194	138.488
Дисконт дугорочних потраживања	261.732	-
Негативне курсне разлике	1.867.268	2.271.579
Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	66.634	-
Остали финансијски расходи	7.570	27.593
	5.748.045	8.121.812

32. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	2.306	541
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје (напомена 6)	849.711	234.586
- осталих потраживања (напомена 6)	16.496	74.260
	868.513	309.387

33. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	198.319	103.309
Добици од продаје материјала	76.539	43.423
Вишкови по основу пописа	381.539	468.984
Приходи од смањења обавеза	188.454	39.130
Укидање дугорочних резервисања	29.004	310.582
Добитак по основу пословне комбинације	67.793	-
Приходи од усклађивања вредности:		
- инвестиционих некретнина (напомена 9)	20.677	16.869
- залиха (напомена 13)	31.976	896
- некретнина, постројења, опреме и остале имовине	12.448	1.939
Затезне камате	117.763	142.323
Остали приходи	90.804	86.480
	1.215.316	1.213.935

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***34. ОСТАЛИ РАСХОДИ**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Губици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	256.342	223.329
Мањкови	801.958	584.272
Отпис потраживања	16.603	28.767
Отпис залиха	126.628	197.538
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања (напомена 8)	201.854	27.889
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	86.769	265.146
- залиха (напомена 13)	10.274	8.431
- остале имовине	9.003	6.974
- инвестиционих некретнина (напомена 9)	2.728	43.396
Остали непоменути расходи	292.209	352.116
	1.804.368	1.737.858

35. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Текући порез на добит	4.066.760	5.640.826
Одложени порез (напомена 12)		
Настанак и укидање привремених разлика	1.652.164	1.615.639
	5.718.924	7.256.465

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Групе, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Добит пре опорезивања	30.853.226	34.219.116
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи земље у којој је настао профит	4.929.684	5.358.430
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(59.111)	(323.153)
Расходи који се не признају за пореске сврхе		
- порез на добит у Анголи	171.416	2.177.957
- остали расходи који се не признају	768.193	253.836
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	(37.320)	(66.021)
Остало	(53.938)	(144.584)
	5.718.924	7.256.465
Ефективна стопа пореза на добит	18,54%	21,21%

Примењена просечна стопа пореза на добит је 18,54% (2017: 21,21%). Смањење је узроковано услед промене профитабилности Групе.

36. ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закуподавца:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	274.048	278.871
Од 1 - 5 година	332.108	417.942
Преко пет година	137.390	149.922
	743.546	846.735

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	399.304	353.593
Од 1 - 5 година	1.037.264	1.014.422
Преко пет година	111.513	951.109
	1.548.081	2.319.124

Група углавном изнајмљује бензинске станице.

37. ПОСЛОВНЕ КОМБИНАЦИЈЕ

У 2018. години Група је купила једну бензинску станицу у Србији и две у Босни и Херцеговини. Укупна плаћена накнада износи РСД 383.658. Укупна фер вредност стечене имовине износи РСД 439.465, гудвил је признат у износу од РСД 11.986 и преостали износ је признат као добитак по основу пословне комбинације. Уговори о куповини се односе само на набавку бензинске станице и не садрже било какве потенцијалне обавезе.

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ*Заштита животне средине*

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 657.686 (31. децембар 2017.: РСД 681.162) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2018. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***Капиталне обавезе**

На дан 31. децембра 2018. године Група има закључене уговоре о набавци накретнина, постројења и опреме у износу од РСД 15.944.407 (31. децембар 2017. године: РСД 11.347.097) и радове бушења и истраживања у износу од 69,01 милиона УСД (31. децембар 2017. године: 58,17 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

39. ДРУШТВА ГРУПЕ

На дан 31. децембра 2018. и 2017. године консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштава у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2018	31. децембар 2017
	Босна и			
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
НИС Петрол СРЛ, Букурешт,	Румунија	Промет	100	100
Панон Нафтагас Кфт,		Истраживање		
Будимпешта	Мађарска	и производња	100	100
НИС Оверсис, Ст Петербург	Русија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о.,		Истраживање		
Нови Сад	Србија	и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о.,		Истраживање		
Нови Сад	Србија	и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервиси		Истраживање		
д.о.о., Зрењанин	Србија	и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови		Транспорт		
Сад	Србија		100	100
О Зоне а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
	Босна и			
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о.	Босна и	Истраживање		
Бања Лука	Херцеговина	и производња	66	66
Светлост Бујановац	Србија	Промет	51	51

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

40. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Групе је Гаспром, Руска Федерација.

Група је у 2018. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2018. године и 31. децембра 2017. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети
На дан 31. децембар 2018.			
Инвестиције у заједничка улагања	1.980.388	-	-
Потраживања по основу продаје	4.754	99	1.868.568
Потраживања из специфичних послова	400	-	-
Дугорочне обавезе	-	(19.240.982)	-
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.497.423)	-
Примљени аванси	(199)	-	(1.942)
Обавезе из пословања	(1.246)	(10.243.742)	(1.935.259)
	1.984.095	(34.982.048)	(68.633)
На дан 31. децембар 2017.			
Инвестиције у заједничка улагања	2.047.021	-	-
Потраживања по основу продаје	-	-	2.471.779
Остала потраживања	269.242	-	-
Дати аванси	-	-	2.754
Дугорочне обавезе	-	(24.796.612)	-
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.510.358)	-
Примљени аванси	-	-	(74.404)
Обавезе из пословања	-	(11.727.340)	(2.300.308)
	2.316.263	(42.034.310)	99.821

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2018. и 2017. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети
Година која се завршила дана 31. децембра 2018. године			
Приходи од продаје	20.549	961	27.369.924
Остали пословни приходи	6.565	-	-
Набавна вредност продате робе	-	-	(333.240)
Трошкови материјала	-	(68.928.066)	-
Трошкови производних услуга	-	-	(213.106)
Непроизводни трошкови	-	(3.000)	(78.590)
Финансијски расходи	-	(496.774)	-
Остали приходи	-	59.847	-
Остали расходи	-	(198.412)	(1.291)
	27.114	(69.565.444)	26.743.697
Година која се завршила дана 31. децембра 2017. године			
Приходи од продаје	-	-	32.561.306
Набавна вредност продате робе	-	-	2.377
Трошкови материјала	-	-	(10.312.815)
Трошкови производних услуга	-	(31.926.861)	-
Непроизводни трошкови	-	-	(197.261)
Финансијски расходи	-	(3.000)	(116.320)
Финансијски приходи	-	(632.427)	-
Остали приходи	-	83.321	-
Остали расходи	-	(69.543)	(253)
	-	(32.548.510)	21.937.034

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)**Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:*

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
На дан 31. децембра 2018. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.222.764	-
• Србијагас	-	17.547
• Остале компаније у државном власништву	-	4.221.307
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.250.402)	-
• Србијагас	-	(126.092)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.852)	-
	(29.490)	4.112.762
На дан 31. децембра 2017. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.446.685	-
• Србијагас	-	109.748
• Република Србија	-	3.740.763
• Остале компаније у државном власништву	-	4.936.110
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.252.736)	-
• Србијагас	-	(77.059)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(13.646)	-
	180.303	8.709.562
Година која се завршила дана 31. децембра 2018. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	26.679.415	-
• Србијагас	-	755.157
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(213.106)	-
• Србијагас	-	(963.917)
	26.466.309	(208.760)
Година која се завршила дана 31. децембра 2017. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	21.947.228	-
• Србијагас	-	782.306
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(195.139)	-
• Србијагас	-	(926.488)
	21.752.089	(144.182)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2018. и 2017. године Група је признала РСД 1.018.152 и РСД 1.029.116, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

НИС Група
Контакт информације

Седиште Групе је:

Улица Народног фронта 12,
Нови Сад, Република Србија
21000

Телефон: (+ 381 21) 481 1111

е-mail: office@nis.eu

www.nis.eu

Односи са инвеститорима

е-mail: investor.relations@nis.eu